Ἔτος 17ον — Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1904 — Ἀριθ. 802

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς κ.κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρ εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶ Κ^α ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμ^ομενα ἡμῖν χειρό γραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δσ ἐπιστρέφονται. —Ἀνυπόγρα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμον τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶν δεκτά.-Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶ εἰς τὰς Κυρίας γίνετα δεκτή

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυν σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσ γραμματοσημον 50 λεπτῶ πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εἰκὼν τῆς Πηνελόπης Παπαηλιοπούλου. Πηνελόπη Παπαηλιοπούλου.—Α'. Ἡ ψυχολογία τῆς ἡμέρας.—Ἀπὸ τὸ ταξείδι μου. Ἡ Βενετία.—Αἴνιγμα (ἀπὸ τὴν Bellezza τοῦ Α. Σ Πατερνόστρο ὑπὸ δος Εἰρήνης Νικολαΐδου).—Ὁ βασιλικὸς (ὑπὸ δος Μαρίας Πινέλλη).—Ἀλληλογραφία.—Συνταγή.—Εἰδοποιήσεις.—Διήγημα τῶν ἡμερῶν τοῦ Χριστοῦ: Ὁ Λάζαρος (κατὰ μετάφρασιν δος Μ. Πινέλλη).—

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΠΑΠΑΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ

Α.'

Ἄγνωστοι ἦσαν δι' ἡμᾶς τὰς Ἑλληνίδας αἱ γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι πρῶται ἔθεσαν τὰ θεμέλια τῶν νεωτέρων ἑλληνικῶν οἴκων καὶ κοινωνιῶν. Ἄγνωστος ἦτο ἡ βασίλισσα, ἡ πρώτη δώσασα εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν ὤθησιν τῆς γυναικείας προόδου. Ἄγνωστος καὶ ἀσαφὴς ἡ πρώτη σελὶς τῆς νεωτέρας γυναικείας ἱστορίας μας. Τὸ ἄγνωστον αὐτὸ μία γυναικεία διάνοια, ἓν πνεῦμα γυνακεῖον ἀπὸ τὰ ὑπεροχώτερα, ἡ Πηνελόπη Παπαηλιοπούλου εἶχεν ἀναλάβει νὰ ἀποκαλύψῃ, νὰ διαφωτίσῃ, νὰ ἀπεικονίσῃ.

Αἱ ἀναγνώστριαι τῆς «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν» ἐνετρύφησαν ἐπὶ δύο ἔτη εἰς τὴν ὡραίαν καὶ ἀποκαλυπτικὴν περὶ Ἀμαλίας μελέτην της, ὡς καὶ εἰς τὰς ὡραίας σελίδας, ἃς ἀφιέρωσεν εἰς τὰς προμήτορας τῆς νέας γενεᾶς, ὡς τὰς ἐτιτλοφόρει. Τακτικὰ κάθε Παρασκευὴν ἓν δεματάκι λευκῶν πυκνογραμμένων σελίδων ἐστέλλετο εἰς τὸ γραφεῖόν μας, μὲ τὸ γράψιμον τὸ τακτικόν, τὸ ὁμαλόν, τὸ ἁρμονικόν, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπετυπώνετο ὅλη ἡ ἠρεμία τοῦ πνεύματος, ὅλη ἡ ὁμαλότης τοῦ χαρακτῆρος, ὅλη ἡ καρτερία καὶ ἡ ὑπομονὴ μιᾶς μακρᾶς δοκιμασθείσης ζωῆς, ὅλη ἡ μέχρι φανατισμοῦ ἀφοσίωσις εἰς ἓν εὐγενὲς καὶ ὡραῖον ἰδεῶδες.

Πάντοτε αἱ πυκνογραμμέναι ἐκεῖναι σελίδες, ἃς διηρχόμην μὲ ἀληθῆ ἀπόλαυσιν, μοῦ ἔκαμναν τὴν ἐντύπωσιν παλαιῶν χειρογράφων, πάντοτε μὲ ἐνέβαλαν εἰς σκέψεις ὄχι πολὺ εὐχαρίστους καὶ ἐνθαρρυντικὰς διὰ τὰς γυναῖκας τῆς συγχρόνου ἐποχῆς μας, διὰ τὰς ἐγγονὰς τῶν προμητόρων αὐτῶν, ὧν τὸν τελειότερον καὶ ἰδανικώτερον τύπον παρίστα αὐτὴ ἡ γράφουσα.

Διότι ἡ Πηνελόπη Παπαηλιοπούλου ὑπῆξεν ὁ τέλειος τύπος τῆς γυναικὸς τοῦ παρελθόντος, ἀλλὰ καὶ τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος. Ὑπῆρξεν ὁ τέλειος τύπος τῆς γυναικὸς ὑπὸ τὴν ὡραίαν καὶ ἀπόλυτον σημασίαν τῆς λέξεως, τῆς *γυναικὸς-ἀνθρώπου*, *τῆς γυναικὸς-παράγοντος ἠθικοῦ*, *κοινωνικοῦ καὶ πολιτικοῦ*, τῆς *γυναικὸς ἱδρυτρίας οἴκων*, *ἀλλὰ καὶ ἱδρυτρίας λαῶν καὶ ἐθνῶν*.

Ἐὰν ἡ Πηνελόπη Παπαηλιοπούλου ἔζη εἰς ἄλλον τόπον, καὶ ὑπὸ διαφόρους κοινωνικὰς καὶ βιωτικὰς συνθήκας δὲν θὰ ἔμενε τὸ ὄνομά της ἁπλῶς ὡς μιᾶς σοφῆς καὶ ἀγαθῆς γυναικός, ὡς μιᾶς καλῆς μητρὸς καὶ συζύγου, ὡς μιᾶς αὐλικῆς διακεκριμένης, ἀλλ' ὡς μιᾶς προσωπικότητος ἐξ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι δίδουν τὴν ἀτομικὴν σφραγῖδα των εἰς τὴν ἐποχήν των.

Δυστυχῶς ὑπῆρξε τέκνον αἰῶνος, ὃν μόλις ἤρχιζε νὰ φαιδρύνῃ καὶ φωτίζῃ τὸ φῶς τῆς ἐλευθερίας. Ὑπῆρξε τέκνον ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐπιστεύετο ἀκόμη, ὅτι ὁ καλλίτερος κόσμος τῆς γυναικὸς ἦτο ἡ σιγὴ καὶ ἡ ὑποταγὴ εἰς τὴν τύχην, ὅσον ἄδικος, σκληρὰ καὶ ἀνηλεὴς καὶ ἂν ἦτο αὕτη, καθ' ἣν αἱ γυναῖκες, αἱ τυχοῦσαι ἀνωτέρας μορφώσεως, καὶ ἀνωτέρου πνεύματος δὲν ἐτόλμων νὰ κάμουν χρῆσιν αὐτῶν, ὑπὸ φόβου μήπως κατακριθοῦν.

Δι' αὐτὸ ἡ Πηνελόπη Παπαηλιοπούλου ἔζησεν ὅλην της τὴν ζωὴν κατὰ τὸ ἰδανικὸν τῆς γυναικός, ἣν περιγράφει ὁ Σολομών. Σηκωνομένη μὲ τὸν λύχνον, καὶ μὲ τὸν λύχνον ἀφίνουσα τὸ ράψιμόν της, καὶ μὲ τὸν λύχνον καταπαύουσα τὰς ἐργασίας τῆς ἡμέρας, αἱ ὁποῖαι, ὅσον ταπειναὶ καὶ μονότονοι καὶ ἂν ἦσαν, τὴν ἔτερπαν, ὡς ἔλεγε, καὶ ἐγλύκαιναν τὰς ὥρας τῆς ζωῆς της.

«Δι' ἐμὲ τὸ ράψιμον ἐνέχει τόσην ποίησιν, ἐσυνείθιζε νὰ λέγῃ, ὥστε οὐδέποτε ἔδωκα εἰς ράπτριαν εἴτε ἐντός, εἴτε ἐκτὸς τοῦ οἴκου τὴν παραμικρὰν ἐργασίαν. Καὶ ἔρραπτεν, ἔρραπτεν ἀκούραστος, χωρὶς διὰ τοῦτο ἡ διάνοιά της νὰ ἐπηρεασθῇ ἀπὸ τὴν μονοτονίαν τῆς βελόνης, χωρὶς ἡ φαντασία της νὰ κατέρχηται εἰς τὴν πεζὴν πραγματικότητα, χωρὶς ἡ διαύγεια τοῦ ὡραίου πνεύματός της νὰ θολώσῃ κατ' ἐλάχιστον.

Ὡς ἄλλη Πηνελόπη, συνειθισμένη καὶ αὐτὴ εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀνακτόρων, ἣν ἔζησεν ἀπὸ τῆς τρυφερᾶς της νεότητος σύντροφος καὶ σύμβουλος πολύτιμος καὶ Κυρία τῆς Τιμῆς τῆς πρώτης βασιλίσσης τῆς Ἑλλάδος, ὑπῆρξε μοναδικὴ καὶ ὑπέροχος εἰς ἰδέας πολιτικὰς καὶ εἰς μίαν ἀγάπην ἄμετρον πρὸς τὸ ἰδανικὸν μιᾶς μεγάλης καὶ ὡραίας πατρίδος.

Εἰς τὴν λατρείαν τοῦ ἰδανικοῦ αὐτοῦ ὀφείλεται καὶ ἡ μέχρι φανατισμοῦ ἀφοσίωσίς της πρὸς τοὺς πρώτους βασιλεῖς τῆς Ἑλλάδος, τῶν ὁποίων ἐν τούτοις καὶ τὰ μικρὰ ἐλαττώματα ἀνεγνώριζε καὶ τὰς πράξεις ἤλεγχε. Αἱ προσπάθειαί της δέ, ὅπως ὁ Ὄθων ἀνακληθῇ ἀπὸ τὴν ἐξορίαν του πρὸ τῆς ἐκλογῆς τοῦ βασιλέως Γεωργίου καὶ ἡ κατόπιν ἐκδηλωθεῖσα ἀγάπη καὶ ὑποταγή της πρὸς τὸ νέον καθεστός, προδίδουν ἀκριβῶς τὴν γυναῖκα, ἡ ὁποία θεωρεῖ τοὺς βασιλεῖς ὡς ὄργανα εὐνομίας καὶ τάξεως καὶ προόδου τῶν λαῶν καὶ ὄχι ὡς ἰδιοτελεῖς ἀρχηγοὺς κομμάτων.

Καὶ πάλιν εἰς τὴν μεγάλην πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπην της ὀφείλομεν ἡμεῖς αἱ μεταγενέστεραι καὶ τὴν ὡραίαν καὶ ἀμερόληπτον μελέτην της διὰ τὴν βασίλισσαν Ἀμαλίαν καὶ τὰς βιογραφίας τῶν *Προμητόρων τῆς Νέας Γενεᾶς* καὶ τὴν δημοσιογραφικὴν ἐν γένει δρᾶσίν της κατὰ τὰ δύο τελευταῖα τῆς ζωῆς της ἔτη.

«Οἱ ἀνακριβείας γράφοντες περὶ τῶν πρώτων βασιλέων τῆς **Ἑλλάδος, δὲν ἀσεβοῦν μόνον εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀγαθῶν** αὐτῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ διαστρέφουν καὶ τὴν ἱστορίαν μας καὶ στιγματίζουν καὶ τὸν τόπον μας, ἔλεγε. Καὶ ἐπειδὴ ἡ πατρὶς ἦτο τὸ μέγα ἰδανικόν της καὶ ἦτο ἀκόμη καὶ τόσον ἱερόν, ὥστε ἡ περιφρούρησις τῆς τιμῆς της ν' ἀποτελῇ καθῆκον καὶ ὑποχρέωσιν παντὸς δυναμένου, ἡ Πηνελόπη Παπαηλιοπούλου ἀνέλαβεν ἐπισήμως τὴν ὑπεράσπισίν της.

Ἦτο συγκινητικὴ καὶ ἀποκαλυπτικὴ δι' ἐμὲ ἡ πρώτη συνέντευξίς μας, ὄχι πλέον ὡς κυριῶν τοῦ κόσμου, αἱ ὁποῖαι ἀνταλλάσσουν μίαν ἐπίσκεψιν, ἀλλ' ὡς γυναικῶν τῆς διανοίας, αἱ ὁποῖαι ἂν καὶ φεύγουν ἀπὸ διάφορα σημεῖα καὶ ἰδέας ἀγωνίζονται ὅμως ὑπὲρ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἀληθείας.

Ἐποχῆς καὶ ἡλικίας διαφόρου, ἰδεῶν εἰς πολλὰ ἴσως συγκρουομένων, ἐκείνη μὲ τὴν ἤρεμον ἀρχοντίαν τῆς ἐποχῆς της, ἀλλὰ καὶ τῆς ἰδιοσυγκρασίας της, μὲ τὴν μακρὰν πεῖραν μιᾶς ζωῆς, ἥτις εὑρίσκεται περὶ τὴν δύσιν της, μὲ τὴν μετριο ἀθειαν εἰς πᾶν αἴσθημα καὶ πᾶσαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος ἐκδήλωσιν, μὲ τὴν διαυγεστάτην τῶν πάντων ἀντίληψιν καὶ μὲ κρίσιν ὄχι ἑνός, ἀλλὰ δέκα μαζὶ πολιτικῶν ἀνδρῶν, ἐκίνησεν εὐθὺς τὸν θαυμασμόν μου.

Ἡ γρηούλα ἐκείνη ἡ λεπτοφυής, μὲ τὸ δέρμα τὸ κήρινον, μὲ τὸ μέτωπον τὸ εὐρὺ καὶ καθαρόν, μὲ τὰ δύο μεγάλα ὀμμάτια, τὰ ὁποῖα εἶχαν ὅλην τὴν ἀκτινοβολίαν τοῦ πνεύματος, μοὶ ἀπεκάλυπτεν ἐντὸς μιᾶς ὥρας μίαν γυναικείαν μεγαλοφυΐαν, μίαν εἰκόνα προσώπου ἱστορικοῦ, ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἀπαντῶμεν εἰς τὴν ἱστορίαν λαῶν πολὺ περισσότερον προηγμένων εἰς τὸν πολιτισμὸν ἀπὸ τὸν ἰδικόν μας.

Καὶ μὲ τὴν ἀποκάλυψιν αὐτὴν ἀνέζων ἐνώπιόν μου ὅλαι αἱ γυναῖκες τῆς ἐποχῆς της, γυναῖκες ὄχι, ὡς τὰς εἶχον φαντασθῇ ἀπὸ μίαν ἢ δύο συγχρόνους της, ἃς εἶχον γνωρίσει, ἀλλὰ κυρίαι, αἱ ὁποῖαι ἀπετέλουν μίαν μεγάλην καὶ ἀληθῆ ἀριστοκρατίαν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας.

Καὶ ὅταν ἀπεχωρίσθημεν μετὰ δίωρον συζήτησιν καὶ μελέτην καὶ εὑρέθην μόνη μου, ἠσθάνθην ἕνα μεγάλο κενὸν γύρω μου, εἰς τὴν γενεὰν τῆς ἰδικῆς μου ἐποχῆς τῶν νεωτέρων γυναικῶν, καὶ μία ἀποθάρρυνσις κατέλαβε τὴν ψυχήν μου, ἡ ὁποία σπανίως ἀποθαρρύνεται.

Ποῦ εἶνε λοιπόν, ἐσκέφθην, αἱ γυναῖκες τῆς περιωπῆς αὐτῆς καὶ τοῦ ψυχικοῦ αὐτοῦ καὶ πνευματικοῦ μεγαλείου σήμερον; Ποῦ εἶνε αἱ μεγάλαι Ἑλληνίδες, αἱ ὁποῖαι ἔπρεπε νὰ διαδεχθοῦν τὰς γυναῖκας αὐτάς, αἱ ὁποῖαι εἰς χρόνους τόσον δυσκόλους, δημιουργοὶ ἐκυτῶν καὶ τῶν περὶ αὐτάς, ἀνῆλθον τόσον ὑψηλά, ὥστε ἀπέναντί των γενεὰ νάνων νὰ φαίνεται ἡ ἰδική μας;

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Ἡ Ἀθηναϊκὴ κοινωνία διασκεδάζει τὰς ἡμέρας αὐτὰς κατὰ τρόπον πρωτοφανῆ καὶ ἀσυνήθη. Ἡ δημοσιογραφία γεμίζει τὰς στήλας τῶν κοινωνικῶν διαφόρων της μὲ μίαν ἀνέκδοτον ἐρωτικὴν ἀλληλογραφίαν. Οἱ βιομήχανοι μυθιστοριογράφοι τῆς στιγμῆς ἑτοιμάζουν δεκάδα ἴσως μυθιστορημάτων. Καὶ οἱ λεγόμενοι ποιηταὶ τῆς αὔριον ἀγρεύουν **ὁμοιοκαταληξίας διὰ τὰ πρῶτα δοκίμιά των.** Ὅλοι **γελοῦν,** ὅλοι συζητοῦν, ὅλοι περνοῦν τὰς ὥρας των εὐθυμοῦντες.

Ἡ συνήθης νεκρικὴ σιγὴ τῶν πλατειῶν διεσκεδάσθη. Ἡ μελαγχολικὴ κατήφεια τῶν περιπατητῶν τοῦ Ζαππείου ἐξηφανίσθη. Οἱ κόποι τῶν μετοικεσιῶν τῆς 1ης 7βρίου ἐλησμονήθησαν. Καὶ ἡ πόλις μας φαίνεται ὡς νὰ πανηγυρίζῃ ἀσυνήθη ἑορτήν.

Καὶ ἡ κατάστασις αὐτὴ θλίβει βαθύτατα ὀλίγους ἀνθρώπους, μὰ πολὺ ὀλίγους, ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐσυνείθισαν νὰ ζητοῦν μίαν ψυχὴν εἰς τὰ πλήθη καὶ νὰ μελετοῦν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν ψυχὴν αὐτήν Καὶ φέρει σκέψεις μελαγχολικὰς ἡ κοινωνικὴ αὐτὴ ἀφύπνισις εἰς μίαν εὐθυμίαν νοσηράν, εἰς μίαν εὐθυμίαν, τὴν ὁποίαν ἐμπνέει ὄχι μόνον εἶς ἄσχημος καὶ ἀπαίσιος θάνατος; ἀλλὰ ἓν κοινωνικὸν καὶ οἰκογενειακὸν ξεχαρβάλωμα, τὸ ὁποῖον ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐπεκτείνεται κατὰ τρόπον πολὺ ἐπικίνδυνον.

Εἰς ἄλλας κοινωνίας, τὰ οἰκογενειακὰ καὶ κοινωνικὰ αὐτὰ ξεχαρβαλώματα περνοῦν σιωπηλὰ καὶ ἀπαρατήρητα ἀπὸ τὸν πολὺν κόσμον, ὁ ὁποῖος ἔχει τοὐλάχιστον τὴν εἰλικρίνειαν νὰ ἀναγνωρίζῃ ὅτι ἔχει καὶ αὐτὸς τὸ μέρος τῆς εὐθύνης του καὶ τὸ μέρος τῆς ἠθικῆς ὑπαιτιότητός του εἰς τὰς τοιαύτας ἐκρήξεις τῶν κοινωνικῶν ἀνωμαλιῶν.

Εἰς ἡμᾶς ἡ κοινωνικὴ καὶ οἰκογενειακὴ ἀλληλεγγύη εἶναι πρᾶγμα ἄγνωστον καὶ ὁ βανδαλισμὸς τῆς διαπομπεύσεως ἀνὰ τὰς τριόδους καὶ τὰς πλατείας ἑνὸς νεκροῦ καὶ μιᾶς ἑτοιμοθανάτου κινεῖ τὴν γενικὴν θυμηδίαν, ἂν ὄχι τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὴν χαράν.

Μία ἀσχημία, ἀπὸ τὰς πλέον κοινὰς καὶ τὰς πλέον συμφυεῖς μὲ τὸν σαθρόν, φεῦ! κοινωνικὸν ὀργανισμόν μας ἀποκαλύπτεται. Μία ἀσχημία καὶ μία ἀνθρωπίνη ἀδυναμία ἐξ ἐκείνων, τὰς ὁποίας δημιουργοῦν αἱ ἄδικοι καὶ ἄνισοι περὶ τιμῆς ἀρχαὶ καὶ θεωρίαι, σφραγίζεται μὲ αἷμα δολοφονικόν. Μία ἀσχημία κοινωνική, τὴν ὁποίαν δὲν ὑπάρχει ἴσως ἄνδρας, ὁ ὁποῖος δὲν ὠνειροπόλησεν ὡς κατόρθωμα καὶ διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἐκαυχήθη ὡς ἥρως. Ἓν πάθος τὸ ὁποῖον ἐξ ἴσου θωπεύει ὁ ἔφηβος νεανίσκος καὶ ὁ παλίμπαις γέρων. Μία δίψα πρὸς ἀποπλάνησιν τῆς γυναικὸς καὶ μία μανία πρὸς προδοσίαν καὶ καταστροφὴν τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς εὐτυχίας τῶν ἄλλων. Κάτι τὸ ὁποῖον συγγενεύει μὲ ἓν ἔνστικτον καταστροφῆς καὶ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἱκανοποιηθῇ ἀντὶ πάσης θυσίας.

Ἰδοὺ ἡ ὑπόθεσις τῆς νοσηρᾶς εὐθυμίας. Ἡ ψυχολογία της, ἂν ἀπεφάσιζέ τις νὰ τὴν ψυγολογήσῃ, εἶνε ἀποκαρδιωτική. Ὁ καθεὶς χωριστὰ καὶ ὅλοι μαζὶ ὀργιάζουν ἐπὶ ἑνὸς πτώματος, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ εἶνε καὶ τὸ ἰδικόν των, καὶ τὸ ὁποῖον ἀποπνέει ἓν γενικὸν κοινωνικὸν μόλυσμα πολὺ ἐπικίνδυνον.

Μὲ τὸ νὰ βλέπουν μίαν πληγὴν ἀνοικτήν, μὲ τὸ νὰ αἰσθάνωνται περὶ αὐτὴν τὴν ἐντροπὴν ἑνὸς ἠθικοῦ θανάτου, μὲ τὸ νὰ ἐξετάζουν μὲ τόσην σκληρότητα τὴν σῆψιν καὶ τὴν ἀποσύνθεσιν τοῦ νεκροῦ, μὲ τὸ νὰ χώνουν ὄνυχας φαρμακεροὺς μέσα εἰς τὰς φαρμακωμένας ἀπὸ τὴν ὀδύνην σάρκας, δὲν δίδουν ἀρά γε μίαν εἰκόνα κανιβάλων, οἱ ὁποῖοι κατασπαράσσονται μεταξύ των, ὑπείκοντες ἁπλῶς εἰς ἓν ἔνστικτον καταστροφῆς;

Καὶ τὸ παράδειγμα αὐτὸ δὲν ὀξύνει ἀρά γε τὰ ἔνστικτα ἑνὸς κανιβαλισμοῦ ἐπικινδύνου διὰ τὴν γενεὰν τῆς αὔριον; Καὶ ἡ εὐθυμία αὐτὴ ἡ ὁποία ἠμπορεῖ καὶ νὰ ἐκλαμβάνεται ὡς δόξα, δὲν δημιουργεῖ ἀρά γε νέους δημίους καὶ νέα θύματα διὰ τὸ μέλλον; Καὶ ἡ κωμῳδία αὐτή, τὴν ὁποίαν τὸ αἷμα ὕψωσεν ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς σκηνῆς, δὲν κινδυνεύει νὰ ὑπάνῃ καὶ νὰ μολύνῃ ὅ,τι ἔχει μείνει ἁγνὸν καὶ ἀμόλυντον;

Καὶ νὰ ἐπανερχώμεθα εἰς τὴν ἀγρίαν ἐποχὴν τῆς βαρβαρότητος, ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς περιβάλλον φύσεως καὶ τέχνης μοναδικὸν εἰς τὸν κόσμον! Νὰ τερπώμεθα εἰς τὰ σκότη ἑνὸς ἀηδοῦς καὶ τερατώδους θανάτου, ὅταν γύρω μας γελᾷ ἡ ὡραιοτέρα καὶ εὐγενεστέρα φύσις τοῦ κόσμου! Νὰ εὐθυμῶμεν εἰς τὸ θέαμα τῶν κοινωνικῶν ἑλκῶν, ὅταν μειδιᾷ μαγικὸς πάντοτε καὶ γαλήνιος ὁ οὐρανὸς τῆς Ἑλλάδος, τὸν ὁποῖον σκεπάζουν σάπρειροι καὶ στολίζουν πορφύραι! Νὰ ἐντρυφῶμεν εἰς τὴν σκοτεινὴν ἀτμόσφαιραν τοῦ ἐγκλήματος, ὅταν ὁ λαμπρὸς ἥλιος μὲ τὸ χρυσὸν φῶς του σχηματίζῃ γύρω μας τὸν ἐλκυστικώτερον καὶ διαυγέστερον αἰθέρα τοῦ κόσμου! Νὰ ἀπολαμβάνωμεν τὴν δυσοσμίαν αὐτὴν τῆς κοινωνικῆς σήψεως, ὅταν οἱ ἀγροί μας εὐωδιάζουν τόσα λεπτὰ μῦρα καὶ ἀρώματα, τὰ ὁποῖα ὡς λιβανωτὸς ὑπερκόσμιος ἀρωματίζουν τὰς αὔρας! Νὰ ἀφίνωμεν νὰ ριζώνωνται εἰς τὰς ψυχάς μας τὰ κακὰ πάθη τῆς ὠμότητος καὶ τῆς ἀπανθρωπίας, ὅταν τὸ πλαίσιον τῶν ἠρέμων καὶ καμπυλωτῶν βουνῶν μας ψάλλῃ εἰς τὴν ἀβροτέραν γλῶσσαν τοῦ κόσμου τὴν ἠρεμίαν καὶ τὴν γλυκύτητα καὶ τὴν ἁρμονίαν τῶν ὅλων;

Καὶ ὅταν τὰς πύλας τῆς πόλεώς μας φρουρῇ τόσους τώρα αἰῶνας ἀκοίμητος εἷς Παρθενών, μία δόξα καὶ μία ἀποθέωσις τῆς Τέχνης, καὶ ὅταν ἀνίστανται ἀπὸ τὰς γαλανὰς θαλάσσας μας καὶ πρόκεινται εἰς τὸν θαυμασμόν μας κάλλη ἀθάνατα ὡς τοῦ Περσέως καὶ ὅταν τὸ Στάδιον κατάλευκον καλῇ τὴν νεότητα εἰς ἐναρμόνιον τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς ἀνδρισμόν, μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ ἀνατρέπωμεν κάθε ὅρον πολιτισμοῦ καὶ κάθε ἰδέαν ἐξελίξεως πνευματικῆς καὶ νὰ ἐπανερχώμεθα ἡμεῖς οἱ ἀπόγονοι *ἐκείνων* εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ σκότους καὶ τοῦ ὀνείδους!

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Ἡ Βενετία. Μία πόλις ἡ ὁποία ὁμοιάζει ὄνειρον καὶ ἡ ὁποία ἐὰν ὑπῆρχεν εἰδικὴ μυθολογία τῶν πόλεων θὰ ἦτο ἡ νεράϊδα, ἡ θαλασσογεννημένη, ἡ γεμάτη ἀπὸ μαγείας καὶ μυστήρια.

Μία στενόμακρη λωρίδα τῆς θαλάσσης, ἀποτελοῦσα ἕνα ὡραῖον καὶ πλούσιον βραχίονα τῆς Μεσογείου, ἰδοὺ ἡ Ἀδριατική. Ἐπάνω ἐκεῖ, ὅπου ἡ ξηρὰ ἀνκγκάζει τὸ κῦμα νὰ στρέφῃ ἀνίσχυρον πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐκεῖ εἰς τὸν παλαιὸν καιρὸν θὰ συνήφθη μία ὡραία γιγαντομαχία τῆς Δήμητρος, τῆς γονίμου θεᾶς τῆς γῆς, μὲ τὸν Ποσειδῶνα, τὸν γίγαντα θεὸν τῆς θαλάσσης.

Δὲν θὰ ὑπάγῃς ὑψηλότερα, εἶπε πρὸς τὸν Ποσειδῶνα ἡ θεὰ ἡ στεφανωμένη μὲ κισσοὺς καὶ φορτωμένη μὲ κάθε ὡραῖον καρπὸν καὶ κάθε φυτὸν θάλλον.

Δὲν θὰ νικηθῶ καὶ ἐδῶ ἀπὸ μίαν γυναῖκα, εἶπεν ὁ γαλανὸς θεὸς τοῦ κύματος. Καὶ ὀρθὸς, ἐπάνω εἰς μίαν κόγχην, ἀπὸ ὀπαλείους καὶ τοπάζια καὶ μαργαριτάρια στολισμένην, ἐσάλπισε τὸ σάλπισμα τοῦ κινδύνου πρὸς τὰς νύμφας, αἱ ὁποῖαι ἐκατοικοῦσαν τὰ κρυστάλλινα παλάτια τοῦ ἀπεράντου βασιλείου του.

Πρώτη ἔτρεξεν ἡ Ἀμφιτρίτη μὲ τὸ σῶμα τὸ πλασμένον ἀπὸ ἀφρούς, μὲ τὰ μαλλιὰ τὰ ἀπὸ χρυσᾶς τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας, μὲ τὰ μάτια ἀπὸ ἀναλυμένους σαπφείρους, μὲ τὰ χείλη τὰ ἀπὸ κοράλι ἄδολον. Καὶ ὀπίσω της τάγματα ὅλα ἀπὸ Νεράϊδες καὶ ἀπὸ μικρὰ θαλασσογεννημένα πνεύματα. Ὅλαι μὲ τὴν Ἀμφιτρίτην ἐπὶ κεφαλῆς ἐσχημάτισαν κύκλους ἁρμονικοὺς γύρω γύρω εἰς τὸν ὀπάλινον θρόνον τοῦ θεοῦ των. Ὁ ἥλιος φαίνεται ὅτι εἶχεν ἀνατείλει τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἀλλ' ἡ λάμψις καὶ τὸ φῶς καὶ αἱ ἀκτῖνες αἱ μυριόχρωμοι ποῦ ἐσκόρπιζαν τὰ θαλάσσια αὐτὰ πνεύματα, τὸν ἔκαμεν νὰ κοκκινήσῃ ἀπὸ ἐντροπὴν καὶ νὰ θαμβώσῃ τὸ φῶς του.

Τότε ὁ Ποσειδῶν σείων τὸ ἰριδωτὸν σκῆπτρόν του ὑπεράνω ἀπὸ τὰ χρυσᾶ κεφαλάκια τῶν νυμφῶν καὶ τῶν πνευμάτων, μὲ τὴν ὀργὴν θεοῦ προσβληθέντος καὶ πάλιν ἀπὸ μίαν ὁμοκάθεδρον ἀδελφὴν τοῦ Ὀλύμπου, ὡμίλησε μὲ τὴν τρικυμιώδη γλῶσσαν τοῦ κύματος. Καὶ παρέστησεν εἰς τὴν ὑδατογεννημένην βασίλισσαν τὴν αὐθάδειαν τῆς Δήμητρος, ἡ ὁποία ἐτόλμησε νὰ ἀνεκκόψῃ τὸν δρόμον του καὶ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πρὸς τὰ ἐπάνω ἐπέκτασιν τοῦ βασιλείου του. Καὶ εἶπεν εἰς τὰς ἀφροπλασμένας νύμφας καὶ τὰ ἰριδένια θαλάσσια πνεύματα ὅτι ἡ ἰδική του ἦττα θὰ ἦτο καὶ ἰδική των. Καὶ τοὺς ὑπενθύμισε τὴν νίκην τῆς Ἀθηνᾶς εἰς τὴν Ἀκρόπολιν καὶ ἔκλαυσεν ἀπὸ λύπην ὁ ὑπερήφανος θεὸς καὶ μαργαριτάρια μεγάλα ὡς κάρυα ἐκυλίσθησαν ἀπὸ τὰ θεϊκὰ 'μάτια του.

Ὅταν ὁ Ποσειδῶν ἐτελείωσεν, ἡ Ἀμφιτρίτη ἐσύριξε μὲ τὴν ἀδαμαντένιαν σφυρίκτραν της καὶ ὁ Ποσειδῶν τῆς παρεχώρησε τὴν θέσιν του ἐπάνω εἰς τὸ ὀπάλινον καὶ μαργαριτοστολισμένον κογχύλιόν του, τὸ ὁποῖον εἶχε σχῆμα μεγάλου πλοίου ἐκείνων τῶν χρόνων.

Νὰ νικήσωμεν ἡμεῖς τὴν Δήμητραν, τὸ βλέπω πρᾶγμα δύσκολον, εἶπε, μέσα εἰς ἕνα βαρὺν καὶ παρατεταμένον στεναγμὸν, ὁ ὁποῖος ἦτο μελῳδικὸς ὡς μουσικὴ θεία. Ἀλλ' ἠμποροῦμεν νὰ εὕρωμεν τρόπον, ὥστε νὰ μὴ ἐξέλθωμεν καὶ νικημένοι. Ἐγὼ θὰ καλέσω τὴν θεὰν τῶν χρυσῶν σταχύων καὶ τῶν καταχθονίων μυστηρίων εἰς ἀγῶνα. Σεῖς, ἀδελφαί μου, εἶπε πρὸς τὰς νύμφας, θὰ σχηματίσετε μὲ τὰ ὡραῖα καὶ ἀφροπλασμένα σώματά σας μακροὺς ἀκτινωτοὺς στίχους καθ' ὅλα τὰ παράλια τῶν κτήσεών της. Εἰς κάθε βῆμά της πρὸς τὸν ζαφειρένιον κόσμον μας θὰ προχωρῆτε καὶ σεῖς πρὸς τὴν ἄσχημον καὶ ἄγονον χέρσον της. Καὶ σεῖς, εἶπε, στρεφομένη πρὸς τὰ πνεύματα, θὰ ἀναλυθῆτε εἰς ἀτμοὺς ἀπὸ διαμάντια καὶ τοπάζια καὶ ρουμπίνια καὶ ζαφείρια καὶ θὰ σκεπάζετε τὸν ἥλιον πρωΐ καὶ βράδυ, ὅπου θὰ γίνεται ἡ μάχη, διὰ νὰ μὴν ἀφαιρῇ τὴν δύναμίν μας μὲ τὰ πύρινα βέλη του.

Ὁ Ποσειδῶν ἤκουσε τὴν δροσοστάλακτον βασίλισσαν τῆς θαλάσσης μὲ θαυμασμὸν διὰ τὸ ὡραῖον σχέδιόν της καὶ μετενόει διότι δὲν εἶχε ζητήσει τὴν συνδρομήν της, ὅταν εἶχε μονομαχήσει ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως μὲ τὴν Ἀθηνᾶν.

* * *

Ἀλλὰ καὶ ἡ Δήμητρα δὲν εἶχε μείνει ἄεργος. Τὸ σύριγμα τῆς Ἀμφιτρίτης τὴν εἶχεν ἐξυπνήσει ἀπὸ τὸν γλυκὺν πρωϊνὸν ὕπνον της καὶ ὁ χρυσὸς ἀνεμοστρόβιλος, ποῦ εἶχαν σχηματισθῆ μέσα εἰς τὴν θάλασσαν τὰ ἰριδένια πνεύματα καὶ ἡ τρικυμία ποῦ εἶχε ξεσπάσει εἰς τὰ συνήθως ἥσυχα παράλιά της, τὴν ἔκαμαν νὰ ὑποπτευθῆ τὴν ὀργὴν τοῦ θεοῦ, τοῦ ὁποίου ἐζήτησε νὰ ἀνακόψῃ τὸν δρόμον.

Καὶ ἡ θεὰ, ἡ πλουσία καὶ γόνιμος, ἡ θεὰ ἡ μυριόμαστος, ἀπὸ τὴν ὁποίαν τόσους καὶ τόσους αἰῶνας χορταίνει ὅλη ἡ οἰκουμένη, ἐκάλεσεν εἰς συμβούλιον ὅλας τὰς νύμφας τῶν δασῶν της καὶ ὅλας τὰς δρυάδας καὶ ἀμαρυλλίδας της.

Πρῶται, πρῶται παρετάχθησαν ἐμπρός της αἱ δρυάδες, μέσα εἰς φορέματα ἀπὸ δροσοκεντημένην χλόην, μὲ στεφάνια ἀπὸ στάχυς χρυσοῦς καὶ ἀπὸ κατακοκκίνους μύκωνας καὶ ἀπὸ μαργαρίτας καὶ χρυσανθούς. Ὅλαι των ἐκρατοῦσαν εἰς τὰ χέρια των κλώνους ἀμπελιῶν θαλεροὺς μὲ σταφύλια κοκκινόρρογα, ὡς βαμμένα εἰς βύσσον καὶ χρυσοκίτρινα ὡς κεχριμπάρια. Ἔπειτα ἦλθαν αἱ Ἀμαρυλλίδες μὲ φορέματα χρυσᾶ, πλεγμένα ἀπὸ τὰ ξανθὰ νήματα τῶν ὡρίμων καλαμποκιῶν, μὲ στεφάνια ἀπὸ ρόδα κόκκινα καὶ ἀπὸ γιασεμιὰ λευκά. Μὲ τὰ δρεπάνια τοῦ θερισμοῦ εἰς τὰ χέρια, γυναῖκες ρωμαλέαι καὶ ἰσχυραί, μὲ χρώματα ἡλιοκαῆ ὑγείας καὶ ἀκμῆς, ἐστάθησαν κατὰ σειρὰν ὄπισθεν τῶν ἄλλων. Καὶ αὐτὰς πάλιν ἠκολούθησαν ὅλα τὰ μυστηριώδη πνεύματα τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν σπηλαίων καὶ τῶν ἀποκρύφων ἄντρων τῆς γῆς, ὑπὸ τὰς μικροσκοπικὰς μορφὰς ψυχῶν καὶ χρυσοκανθαρίδων καὶ ἐντόμων μυριοχρώμων.

Ἡ Δήμητρα τότε ἀνῆλθεν ὑψηλὰ εἰς τὸν καταπράσινον θρόνον της καὶ ἔδειξεν εἰς τὰς νύμφας τῶν ἀγρῶν καὶ εἰς τὰ πνεύματα τῶν μυστηριωδῶν ἄντρων καὶ τῶν σπηλαίων τὴν συγκέντρωσιν τῶν θαλασσίων νυμφῶν. Καὶ ἐξήγησε τοὺς λόγους τῆς ἐπικειμένης μάχης καὶ ἐζήτησε τὴν συνδρομήν των. Θὰ ταχθῆτε εἶπεν εἰς τὰς ὡραίας νύμφας της εἰς πυκνὰς λεγεῶνας καὶ θὰ σχηματίσετε ἀκτινωτὸν ὅλον μὲ τὰ ὡραῖά σας σώματα καὶ εἰς κάθε ἔφοδον τῶν ἐχθρῶν θὰ ἀντιτάσσετε ἔφοδον ἐντὸς τοῦ ὑγροῦ στοιχείου.

* * *

Ὅταν τὴν ἐπαύριον τὸ πρωΐ ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἐφώτισε τὴν πλέον παράδοξον καὶ πλέον πρωτοφανῆ μάχην τοῦ κόσμου. Αἱ νύμφαι τῆς θαλάσσης εἶχαν σκεπάσει μὲ τὰ κρυσταλόπλαστα σώματά των μεγάλας λωρίδας γῆς καὶ αἱ νύμφαι τῆς ξηρᾶς, μέσα εἰς τοὺς χλοοσκεπεῖς μανδύας των ἔπλεαν ἐν τῷ μέσῳ τῶν γαλανῶν κυμάτων. Ἐφαίνετο ὡς αἴφνης νὰ ἐφύτρωσαν μέσα εἰς τὴν θάλασσαν κῆποι ἀειθαλεῖς καὶ ἀγροὶ καὶ ἄμπελοι καὶ ὡς νὰ ἤπλωσαν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν καὶ νὰ τὴν ἐνηγκαλίζοντο ὡς ἀδελφὴν ἀναρίθμητοι ἀγκάλαι τῆς θαλάσσης. Παλάτια ὡς ἀπὸ κρύσταλλον, θεμελιωμένα μέσα εἰς τὸ νερὸν καὶ πλωταὶ διώρυγες καὶ μικραὶ θάλασσαι κατοπτρίζουσαι μέσα των τὸν οὐρανὸν ἐπαρουσιάζαν ἓν σύνολον τόσον ὡραῖον καὶ τόσον ἁρμονικόν, ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ θεοὶ ἐλησμόνησαν αἴφνης τὴν διαφοράν των.

Ὁ Ποσειδῶν δὲν ἐνθυμεῖτο τοιοῦτον θέαμα οὔτε εἰς τοὺς ἀπεράντους ὠκεανούς του, οἱ ὁποῖοι τόσον μικρὸν μέρος τῆς γῆς ἄφηναν νὰ φαίνεται, οὔτε εἰς τὰ παιγνιδίζοντα παράλια τῶν μικροτέρων θαλασσῶν του. Καὶ ἡ Δήμητρα, ὅσον καὶ ἂν ἀνεπόλει τὰς μεγάλας κτήσεις της καὶ τοὺς θαυμασίους ἀνὰ τὴν γῆν ὅλην παραδείσους της δὲν ἐνθυμεῖτο πουθενὰ τόσον κάλλος γραμμῶν καὶ τόσην ἁρμονίαν χρωμάτων.

Καὶ διὰ μιᾶς ὁ θυμὸς καὶ τῶν δύω θεῶν κατηυνάσθη καὶ αἱ νύμφαι διετάχθησαν νὰ κρατήσουν τὸ κατακτηθὲν ἔδαφος καὶ αἱ νηρηΐδες νὰ ἐξαπλώνουν διὰ πάντα τὰ ὀπάλινα κάλλη των ἀνὰ μέσον τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν πρασίνων παραδείσων. Καὶ τὰ πνεύματα μὲ τὰ ἰριδωτὰ σώματα ἐξακολουθοῦν νὰ ἀναλύουν ἀπὸ τότε, κάθε ἀνατολὴν καὶ δύσιν ἡλίου, ὅλα τὰ τοπάζια καὶ τὰ ρουμπίνια καὶ τοὺς σκπφείρους εἰς ἀτμούς, μέσα εἰς τοὺς ὁποίους καθρεπτίζεται ὅλον ἐκεῖνο τὸ φανταστικὸν κάλλος καὶ ὀπίσω ἀπὸ τοὺς ὁποίους σταματοῦν τὰ χρυσᾶ βέλη τοῦ ἡλίου.

* * *

Μίαν μόνην ἐπεφύλαξε δι' ἑαυτὸν ἐκδίκησιν ὁ γαλανὸς θεὸς τῶν ὠκεανῶν καὶ τῶν πόντων. Ἐνέπνευσεν εἰς τὰ στήθη τῶν θαλασσογεννημένων ἀνδρῶν τῆς χώρας αὐτῆς τόσον μένος πολεμικὸν καὶ τόσην δίψαν κατακτήσεων, ὥστε δὲν ἀφῆκαν ξηρὰν καὶ δὲν ἀφῆκαν χέρσον συνορεύουσαν μὲ τὰς θαλάσσας των, τὴν ὁποίαν νὰ μὴ κατακτήσουν.

Καὶ ἡ Δήμητρα πάλιν ἐπεφύλαξε δι' ἑαυτὴν ἄλλον θρίαμβον. Ὅταν αἱ μοῦσαι καὶ αἱ χάριτες ἐδιώχθησαν ἀπὸ τὸν Ἑλικῶνα τὰς μετέφερεν ἐκεῖ. Καὶ αἱ μοῦσαι καὶ αἱ χάριτες ἀπὸ εὐγνωμοσύνην μὲ τόσον πλούσια χαρίσματα ἐπροίκισαν τὰς παρθένους τῆς χώρας της, ὥστε αὐταὶ πρῶται ἐξημέρωσαν καὶ ἐπολίτισαν τοὺς θαλασσογεννημένους ἄνδρας τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ σιδήρου καὶ αὗται τοὺς ἐδίδαξαν τὰς θαυμασίας τέχνας τῆς γραφῆς καὶ τοῦ ᾄσματος.

Καὶ δι' αὐτὸ ἐὰν ἡ βασίλισσα τῆς Ἀδριατικῆς ἔπαυσε νὰ εἶνε ἡ κυρίαρχος τῶν θαλασσῶν, ἔμεινεν ὅμως καὶ θὰ μένῃ πάντοτε ἡ μαγικὴ καὶ ὀνειρώδης πόλις τῶν ἀναγεννηθέντων ὡραίων κόσμων καὶ ἡ ἀθάνατος πατρὶς τῶν ὡραίων γυναικῶν καὶ τῶν ὡραίων ἐρώτων.

* * *

Αὐτὰ ὠνειρευόμην τὴν στιγμήν, καθ' ἣν τὸ ἀτμόπλοιον Serbia μετὰ μυρίους ἐλιγμοὺς ἀνὰ τὰς καταπρασίνους νησίδας εἰσήρχετο εἰς τὴν Βενετίαν. Τὸ ὄνειρον πιθανὸν νὰ εἶνε ἐντελῶς ξένον πρὸς τὴν ἱστορικὴν ἀκρίβειαν τῆς ἱδρύσεως τῆς πόλεως τῶν Δογῶν. Ἀλλὰ μήπως καὶ αὐτὴ ἡ πόλις μὲ τὰ μοναδικὰ ἀνὰ τὸν κόσμον κάλλη δὲν ὁμοιάζει ὄνειρον;

ΑΙΝΙΓΜΑ

Ὦ μυστήριον, ὦ μυστήριον, εἰπέ μου:

Ἀπὸ ποῦ ἔρχονται εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου αἱ μεγάλαι καὶ ποικίλαι ἐνέργειαι, αἱ ὁποῖαι εἶνε ὡς ἀποτέλεσμα μιᾶς μεγάλης ἐνεργείας, τῆς μόνης, ὅπου κυριαρχεῖ εἰς τὸ Σύμπαν; τῆς Ἀγάπης;

Ὦ μυστήριον, ὦ μυστήριον, εἰπέ μου:

Εἰς τὴν θάλασσαν τῆς ὑπάρξεως, ἀπὸ ποίαν ἄγνωστον δύναμιν ἀρχίζουν αἱ μικρότεραι δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι ψάλλουν μυστικὰς μελῳδίας μὲ ἀγγελικὴν φωνὴν, μαζὺ μὲ φωνὴν βραχνὴν καὶ ἀπηλπισμένην, αἱ ὁποῖαι δίδουν ἀναλαμπὰς λαμπροῦ φωτός, ὅπως οἱ δακτύλιοι τοῦ Κρόνου, μαζὺ μὲ μαῦρα καὶ φοβερὰ σκότη, ὅπως αἱ κεφαλαὶ τοῦ Ὀρίωνος, αἱ ὁποῖαι σπείρουν ἀθῶα μειδιάματα καὶ τρυφερὰ καὶ ἁγνὰ φιλήματα ἑνωμένα μὲ δάκρυα στεγνωμένα;

Ὦ μυστήριον, ὦ μυστήριον, εἰπέ μου:

Ἡ ζωὴ εἶνε χαμόγελο, ἐὰν ἔρχεται ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου ἡ καρδία τὴν ὠθεῖ, ἀλλ' εἶνε δάκρυα πικρὰ ἐὰν τρέχῃ μακρότερα ἀπὸ ἐκεῖ, μακρὰν ἀπὸ τὸ καλόν; Ἐὰν τὸ πνεῦμα δὲν ἔχῃ πλέον τὴν ἰδικήν του ἐλευθερίαν, ἐὰν σκοτίζεται καὶ εἰς τὸ καθαρὸν φῶς τῆς ἡμέρας;

Ἀσυνείδητοι καὶ ἄγνοι πορευόμεθα: ἀλλὰ ζῶμεν, ἐὰν ἡ ὕπαρξις δὲν κινῆται, δὲν ἐπκναστατῇ καὶ δὲν κυριαρχῇ τὰς πλέον τρελλὰς ἐπιθυμίας, ἐὰν δὲν δυναμώνῃ τὸν πυρετὸν μέσα εἰς τὸν ὁποῖον καίεται καὶ ἀφανίζεται ὁ ἄνθρωπος, μοιραίως, ἀδιστάκτως;

Ὦ μυστήριον, ὦ μυστήριον, εἰπέ μου:

Ἡ ἀξία τῆς ὑπάρξεως συνίσταται μόνον ἀπὸ τὴν πνευματικὴν ζωήν, καὶ ἡ εὐτυχία μόνον ἀπὸ τὴν ἀγάπην, χωρὶς ἐπιθυμίαν;

Νὰ ζῶμεν, σημαίνει νὰ φυλάττωμεν τὴν ψυχὴν θαμμένην εἰς τὴν ἀτελείωτον ἡσυχίαν, εἰς τὴν ἄκραν ἀγνότητα, πάντοτε διαρκῶς;

Ἢ αὐτὸ εἶνε τὸ τεχνιτόν, τὸ ψεύτικον, τὸ πλαστὸν τῆς ζωῆς καὶ κάθε πρᾶγμα εἶνε ὄνειρον· καὶ καθὼς τὸ ὄνειρον γίνεται ἀνύπαρκτον, ἀόριστον καὶ γρήγορον χάνεται καὶ ἀφανίζεται εἰς τὸν μυστικὸν πόνον, ἐὰν δὲν φθάσῃ τὴν πραγματικότητα, καὶ ἂν ἀκόμη εἶνε γέννημα κακοῦ.

Ὦ μυστήριον, εἰπέ μου: Ζωὴ εἶνε ἡ φωτιὰ ὅπου καίει τὴν ψυχὴν καὶ τὴν κατακτᾷ ὁλόκληρον καὶ τὴν ἐξαγνίζει; εἶνε τὸ φοβερὸν πάθος, τὸ ὁποῖον φονεύει, εἶνε ὁ τελευταῖος σπαραγμός;

Ὦ μυστήριον, ὦ μυστήριον, δὲν ἀπαντᾷς;

Ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ! Σὺ ποῦ κρύπτεσαι μέσα εἰς μίαν ἄβυσσον, βέβκια βαθύτρεα ἀπὸ τὸ πηγάδι τοῦ Δημοκρίτου, εἶσαι ἡ μόνη ἀπόρροια τοῦ Ἀπείρου, εἶσαι ἡ πίστις, ἡ ὁποία δὲν πεθαίνει ποτὲ καὶ πάντοτε μένει κλεισμένη ἐντός σου διὰ ν' ἀφίνῃ εἰς ἡμᾶς ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν μόνον τὴν ζάλην τοῦ Ἀνεξηγήτου ἀπείρου!

(Ἀπὸ τὴν Bellezza τοῦ A. LaLia Paternostro)

Εἰρήνη Νικολαΐδου

Ο ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

Πόσα ἐγράφησαν περὶ ἀνθέων εἰς πᾶσαν ἐποχήν, εἰς πᾶσαν φυλήν, εἰς πάντα τόπον, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς σήμερον. Εἴτε εἰς πεζόν, εἴτε εἰς στίχους ἐξύμνησαν καὶ ἔψαλαν αὐτὰ ὅλοι οἱ λαοί. Καὶ δικαίως.

Ὅ,τι τρυφερόν, λατρευτόν, ὡραῖον, παρεβλήθη, προσωμοιώθη μὲ τὰ ἄνθη. Τὴν μυστηριώδη τῆς καρδίας γλῶσσαν

ἡρμήνευσαν πάντοτε γλαφυρῶς,μελιρρύτως, οἱ σιωπηλοὶ αὐτοί, οἱ μὴ προφέροντες λέξιν διερμηνεῦς. Αὐτὰ καὶ τὴν ἄφιξιν, αὐτὰ καὶ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ψάλλοντος ἀνθρώπου συνοδεύουν. Τὰ ἄνθη στολίζουν τὴν αἴθουσαν τοῦ ἑορτάζοντος, τὰ ἄνθη τὴν τελευταίαν του κατοικίαν. Εἶνε οἱ μόνοι σύντροφοι περὶ αὐτόν, ὅταν ὅλοι ἀπομακρυνθῶσιν.

Τὸ ἄνθος προηγεῖται τῶν εὐχύμων καρπῶν καὶ τῶν γιγαντιαίων στελεχῶν. Ἐκ τῶν μικροσκοπικῶν τούτων ἀναφαίνονται τὰ εὐσταλῆ καὶ ἄφθαστα ἐκεῖνα. Δὲν τέρπουν μόνον τὸ βλέμμα τοῦ ἀνθρώπου, συντελοῦν διὰ τῶν ἐν αὐτῷ στοιχείων ὑπὲρ τῆς ὑπάρξεώς του. Δὲν ἀρωματίζουν, δὲν ἑρμηνεύουν μόνον αἰσθήματα, εἶνε καὶ τὸ μέσον, τὸ ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ, πρὸς θεραπείαν τῶν νόσων τοῦ σώματος. Ἡ θεία τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐπιστήμη μεθ' ὅλων τῶν κλάδων της ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ φυσικοῦ βασιλείου.

Ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μετέφερεν αὐτὰ ἡ ἀνθρωποτής,

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΕΝ ΔΙΗΓΗΜΑ ΑΠΟ ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

Ο ΝΕΟΣ ΡΑΒΒΙ

Ἡ πρωΐα ἦτο δροσερά. Ἔπνεεν ἐλαφρὸς δυτικὸς ἄνεμος, φέρων τὴν αὖραν τῆς θαλάσσης. Ἐπρομηνύετο ἡμέρα ἐξ ἐκείνων, τὰς ὁποίας σπανίως ἀπαντᾷ τις εἰς τὴν Ἰουδαίαν κατὰ τὸ καυστικὸν θέρος Διὰ τ' ἀπονεκρωμένα ἀπὸ τοὺς καύσωνας καὶ τὸν κονιορτὸν νεῦρα παρομοία δρόσος ἦτο εὐεργέτημα.

Εἰς τοὺς θερμοὺς τόπους συνήθως οἱ ἄνθρωποι ἐγείρονται ἐνωρίς. Ἡ πόλις ὅλη ἦτο ἤδη εἰς κίνησιν. Εἰς τὰς ἀγοράς, τοὺς κυριωτέρους δρόμους,τὰς στοάς, αἱ ληψοδοσίαι εἶχαν ἀρχίσει. Κατ' ἀρχαίαν συνήθειαν πρὶν ὑπάγουν νὰ προσευχηθῶσιν ἐπήγαιναν εἰς τὴν ἀγοράν. Ὁ δαπανώμενος εἰς τὴν ἀγορὰν χρόνος ἦτο καὶ καιρὸς ἀνέσεως· ὡς ἐκ τούτου ἡ κίνησις ἦτο ζωηρὰ καὶ ἡ ὄψις τοῦ ὅλου φαιδρά.

Τὸ αὐτὸ συνέβαινε καὶ διὰ τὰς συναγωγάς· κατὰ τὰς πρωϊνὰς τῆς ἡμέρας ὥρας ἦσαν πολυθάμιστοι. Στόμαχος ἱκανοποιημένος καὶ συνθηκολογοῦσα συνείδησις ἦσαν οἱ δύο ἀχώριστοι σύντροφοι. Προσηύχοντο καὶ ἔτρωγαν· τρώγοντες μολαταῦτα λιτῶς κατὰ τὸ ἔθιμον τοῦ τόπου.

Ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ διήγημά μας ἀρχίζει ἦτο ἡ δευτέρα τῆς ἑβδομάδος, πόλις δὲ ἡ Ἱερουσαλήμ, αὐτὴ ἡ ἰδία, ἡ μεγάλη, ἡ ζωηρά, ἡ πομπώδης Ἱερουσαλήμ, τὸ χάρμα καὶ ἡ θλῖψις τοῦ σκεπτικοῦ Ἰουδαίου, ἡ χαρὰ τοῦ ἀμερίμνου, εἰς τὴν ὁποίαν μεγάλη ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν πολιτῶν σχέσις· τὰ συμφέροντα ὅλων ἦσαν ἀλληλένδετα. Οἱ ἀπὸ μακρὰν καὶ ἐκ τῶν περιχώρων ἐρχόμενοι, εἰς τοὺς ὁποίους ὁ νόμος ἀπηγόρευε νὰ ταξειδεύωσι τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου, εἰς τὰς δύο πρώτας τῆς ἑβδομάδος ἡμέρας ἦσαν πάντοτε πολυπληθέστεροι.

Αἱ Ἰουδαῖαι εἶχον ἤδη τελειώσει τὰς ἡμερησίας οἰκιακάς των ἐργασίας· τὸ γεῦμα ἀποτελούμενον ἀπὸ φακὴν καὶ ὀπωρικὰ εἶχεν ἀγορασθῆ· αἱ πλεξίδες, ἀφοῦ πρῶτον ἐπλύθησαν, ὅπως ἀφαιρεθῇ ἡ σκόνη, ἐπιμελῶς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑπὸ τὸν πέπλον σηκωμέναι, ἠκολούθουν τώρα ταπεινῶς τὴν σκιὰν τοῦ συζύγου, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ νόμος ἀπηγόρευεν ἐπίσης νὰ ὁμιλῇ καθ' ὁδὸν μετὰ γυναικός.

Ἀπ' ἐκεῖ πηγαίνει ὁ Κύριός μου, εἶπε μία γυνὴ μὲ βλέμμα ἀσταθές, πλησιάζουσα μίαν γειτόνισάν της, ἥτις ἐν συνοδείᾳ ἄλλων τοῦ προαστείου γυναικῶν ἐπήγαινεν εἰς τὴν πλησιεστέραν συναγωγὴν διὰ τὰ πρωϊνὰ θρησκευτικά της χρέη

Καὶ ὁ ἀδελφός μου βέβαια εἶνε μαζί· ἀπήντησεν ἡ γειτόνισσα.

Ἰδού τον, ὑπέλαβε τρίτη, τῆς ὁποίας ἡ φωνὴ εἶχε γλυκύτερον καὶ ἁρμονικώτερον ἦχον ἢ τῶν δύο πρώτων γυναικῶν.

Ἐκεῖ στέκεται, Μάρθα. Ἐκεῖ σκεπτικός, μὲ βλέμμα ἀπλανὲς εἰς τὸ ἔδαφος· ἐκεῖνος εἶνε ὁ ἀδελφός μας.

Ἀκριβῶς, ἀπήντησεν ἡ Μάρθα, τὰ μάτια σου διέκριναν καὶ διακρίνουν πάντοτε καλλίτερα ἀπὸ τὰ ἰδικά μου.

Εἰς διορατικώτερος παρατηρητὴς ἀκούων τὰς δύο γυναῖκας συνομιλούσας θὰ ἔλεγεν ἴσως : Ἡ καρδία εἶνε ἐκείνη, ἡ ὁποία διακρίνει καλλίτερον, ἀλλ' ἡ ἀκούουσα αὐτὰς γειτόνισσα δὲν εἶχε τὸ χάρισμα τῆς διορατικότητος. Ἄλλως τε ὀλιγώτερον ἐνδιεφέρετο διὰ λεπτὰ ζητήματα ὡς καὶ διὰ τὰς ἰδίας της ὑποθέσεις· οὕτως ἐξακολουθοῦσαι τὸν δρόμον των προσέθεσαν :

Ἐλπίζω ὅτι ἡ Ἀριέλλα θὰ περάσῃ καλὰ τὴν ἡμέραν της. Ἡ γειτόνισσά μας, ἡ μητέρα τοῦ Βαρούχ, μοῦ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ὑπάγῃ νὰ τὴν ἰδῇ, καὶ ἡ συντροφιὰ τοῦ Βαρούχ εἶνε καταλληλοτέρα παρὰ κάθε ἄλλη. Ἐγὼ ἐπροτιμοῦσα νὰ μείνῃ ὁ σύζυγός μου, ἀλλ' ἐκεῖνος λέγει ὅτι οἱ ἄνδρες δὲν ἔχουν τὴν ἐπιτηδειότητα τῶν γυναικῶν διὰ νὰ ὑπηρετήσουν ἄρρωστον. Παρατήρησέ τον τὸν Μαλαχίαν, δὲν εἶνε ἀλήθεια ὅτι εἶνε ὡραῖος ; καὶ χωρὶς νὰ γαυριᾷ διὰ τοῦτο.

Ὁ Μαλαχίας, εἷς ὑπεροπτικὸς Φαρισαῖος, μὲ σκιερὸν πλατὺ μέτωπον, περιτυλιγμένον ἔχον αὐτὸ μὲ μίαν ὅλως διάφορον τῶν ἄλλων ἐσάρπαν τῆς προσευχῆς, διήρχετο τότε πλησίον τῶν γυναικῶν καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του χωρὶς νὰ τὰς χαιρετήσῃ.

Εὐχαρίστως ἤθελον μείνει ἐγὼ μὲ τὴν Ἀριέλλαν, εἶπεν ἡ τὴν λεπτὴν φωνὴν ἔχουσα, ἀλλ' ἔχεις δίκιον, Ἄγαρ, ὁ τυφλὸς Βαρούχ εἶνε καταλληλότερος νοσοκόμος, παρὰ πολλαὶ ἀπὸ ἡμᾶς τὰς γυναῖκας.

Ἐγὼ διὰ τὸ μέρος μου, εἶπεν ἡ Ἄγαρ μὲ ἐπαισθητὸν τόνον φωνῆς, κρίνω ὅτι ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ ἰδῶ ὀλίγον τὸν κόσμον, ἔστω καὶ ἂν ἔχω εἰς τὸ σπίτι μου θυγατέρα κατάκοιτον.

Σιωπή, εἶπεν ἡ ἄλλη, σιωπή, πηγαίνομεν νομίζω νὰ προσευχηθῶμεν. Ἡ Ἄγαρ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς της καὶ παρετήρησε μᾶλλον θαυμάζουσα χωρὶς ν' ἀντείπῃ εἰς τὴν ἀγαθὴν γειτόνισσαν· καὶ ἔμεινε σιωπῶσα εἰς τὸ λοιπὸν τοῦ δρόμου διάστημα.

Κάτω νεύουσαι, τὰ πρόσωπα κεκαλυμμένα διὰ τῶν πέπλων καὶ μὲ βαρὺ καὶ ἀκανόνιστον βάδισμα ἔφθασεν ὁ μικρὸς ὅμιλος πρὸ τῶν βαθμίδων τῆς συναγωγῆς, ἀνέβησαν αὐτάς, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν διὰ τὰς γυναῖκας προσδιωρισμένην εἴσοδον.

Οἱ ἄνδρες, ὀλιγώτερον τῶν γυναικῶν εὐσεβεῖς, ἐφλυάρουν κατὰ τὴν συνήθειάν των. Δὲν ὡμίλουν τὴν Ἑβραϊκήν, ἡ ὁποία τότε ἦτο γλῶσσα τῶν γραμμάτων, συνδιελέγοντο εἰς Ἀραμαϊκὸν ἰδίωμα, ἢ τὴν γλῶσσαν τῶν ἀμαθῶν τοῦ ὄχλου. Μολονότι οἱ ἄνδρες αὐτοὶ δὲν ἀνῆκον εἰς τὴν ἀρχαίαν μερίδα τῶν πιστῶν, οἵτινες ἐτήρουν μετὰ πολλῆς ἀκριβείας τὰς παραδόσεις, εἶχον ὅμως τὴν αὐτὴν θρησκείαν καὶ ἐπροστάτευον τὴν ἐπιρροὴν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ λαοῦ. Ὁ πολὺς ὄχλος ἐσύχναζεν εἰς τοῦ εἴδους τούτου τὰς συναγωγάς, ὅπου ἐπετρέπετο νὰ ὁμιλῶσι κατὰ καιροὺς καὶ ἐλευθεροφρονέστεροι διδάσκαλοι. Ἀνῆκον εἰς τὴν ἰσχυρὰν Φαρισαϊκὴν αἵρεσιν, τῆς ὁποίας αἱ δοξασίαι εἶχον καὶ τινας ἰδιαιτέρους νόμους, οἵτινες νόμοι ὅμως, ὅσον ἀφορᾷ τὸ εὐσυνείδητον καὶ δίκαιον δὲν εἶχον τὴν προσήκουσαν εἰς τὰς λέξεις ἠχώ. Οἱ Φαρισαῖοι ἦσαν οἱ στασιαστικοὶ ἐκεῖνοι ἀστοί, οἵτινες ἐνέπνεον πάντοτε ἐπαναστατικὰς διαθέσεις κατὰ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἐκκλησίας.

Ὁ Μαλαχίας ὁ Φαρισαῖος,ἀφοῦ ἐπλησίασέ τινας ἦλθε καὶ πρὸς τὸν νέον, περὶ τοῦ ὁποίου ἔκαμαν λόγον αἱ γυναῖκες εἰς τὸν δρόμον. Ἦτο μόνος, σκεπτικὸς πάντοτε, τὸ βλέμμα στηριγμένον εἰς τὴν γῆν ἔχων. Οἱ ὀφθαλμοί του ἐξέφραζαν εὐγένειαν ψυχῆς, μεταδίδοντες αὐτὴν εἰς τὸ ὅλον τοῦ νέου πρόσωπον Ἔβλεπέ τις καλῶς ὅτι δὲν ἦτο ἄνθρωπος τοῦ κοινοῦ κόσμου, καὶ δὲν ἐπέτρεπε τὸ ὕψος τοῦ προσώπου ν' ἀποταθῇ τις πρὸς αὐτὸν μὲ οἶκε ὀτητα. Πεῖρα, σταθερότης καὶ θέλησις ἦσαν ἐζωγραφισμέναι ἐπ' αὐτοῦ. Ἡ φιλόκαλος περιβολή του καὶ τὸ διακριτικὸν τοῦ ὅλου, ἐμαρτύρουν ὅτι ἀνῆκεν εἰς καλλιτέραν κοινωνικὴν τάξιν.

ἐκαλλιέργησε, περιεποιήθη, ὅσον τὸ δυνατόν. Δὲν ὤκνησε νὰ φέρῃ τὸν πλούσιον φοίνικα καὶ τὸ ἡλιοτρόπιον,—τὰ ἱερὰ τῷ Ἀπόλλωνι, ἀφοῦ οἱ ἀρχαῖοι τόσον τὰ ἄνθη ἐσεβάσθησαν, ὥστε νὰ παραδέχωνται ὅτι καὶ ἐπήρειαν ἐπ' αὐτῶν αἱ θεότητες εἶχον, καὶ μιᾷ ἑκάστῃ τούτων τὰ ἴδια αὐτῇ ἱερὰ τῶν ἀνθέων ν' ἀπονείμουν,—ἀπὸ τὴν πατρίδα των τῶν τροπικῶν,μέχρι τῶν ὑπὸ τὸ Βόρειον σέλας χιονοσκεπῶν χωρῶν· τὴν δάφνην, τὴν ἱερὰν τῷ Διί, τὴν μυρσίνην τῆς Ἀφροδίτης, τὰ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων, καὶ τὸ ἐν μετὰ τὸ δέ, τὰ τόσα ἄλλα ἄβρὰ τούτων, καὶ νὰ ἐξεύρῃ τρόπους καὶ μεθόδους, ὅπως τὴν αὐτὴν θερμοκρασίαν ἐν τῷ ἀτμοσφαιρικῷ ἀέρι ἀναπνέουν.

Ἓν μόνον τούτων ἐλησμονήθη ὁλοτελῶς· δὲν ἔγεινε λόγος περὶ αὐτοῦ, δὲν ἐξετέθη εἰς πλειστηριασμόν, οὔτε εἰς διαγωνισμόν. Ἂν καὶ ἀρωματῶδες, ὄχι μόνον τὸ μικροσκοπικόν, τὸ ἁπαλόν, τὸ εὐγενὲς ἀνθύλιόντου, ἀλλὰ καὶ τὸ φύλλωμά του αὐτό, ἂν καὶ μεγάλην σημασίαν ἔχον εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ἀληθινὴν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ πίστιν, τὴν πληρώσασαν ἀρώματος τὴν ἀνθρώπινον ψυχήν : *Ὁ Βασιλικός*. Ὁ ἀρωματώδης Βασιλικὸς μὲ τὸ μικρότατον λευκὸν

Τὸ ὀλίγον ἰσχνὸν καὶ σύμμετρον αὐτοῦ σῶμα ἐφαίνετο χαλύβδινον. Οἱ μεγάλοι φαιοὶ καὶ διαυγεῖς ὀφθαλμοί του εἶχόν τι μελαγχολικὸν καὶ ρεμβῶδες. Αἱ κανονικαὶ τῶν χειλέων γραμμαὶ προέδιδον πνεῦμα καὶ γενναιότητα. Τὸ σχῆμα τῆς κεφαλῆς καὶ ἡ κόμη εἶχον χάριν γυναικείας τοιαύτης. Διέφερεν ὅλης ἐκείνης τῆς συναθροίσεως. Εἰς τὸν βλέποντα αὐτὸν ἔκαμνε τὴν ἐντύπωσιν, τὴν ὁποίαν κάμνει ἄγαλμα ἢ ὡραία εἰκών, καὶ ἐσχημάτιζέ τις ἰδέαν, ὅτι ἄλλον εἶχεν, ἢ ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες,προορισμόν.

Ὁ Μαλαχίας ὅστις ἠρέσκετο νὰ κάμνῃ τὴν ἐπιφανῆ προσωπικότητα, πλησιάσας τὸν νέον καὶ ἐγγίζων διὰ τῆς βαρείας του χειρὸς τὸν ὦμον αὐτοῦ ἀποτόμως ὡμίλησε μὲ τρόπον πολὺ οἰκεῖον. Ὅ,τι ἔλεγε δὲν ἦτο βέβαια σπουδαῖον, διότι ἐλάμβανεν εὐγενεῖς, ἀλλὰ βραχείας ἀπαντήσεις, μέχρις ὅτου ἀφῆκε νὰ τῷ διαφύγῃ εἰς λόγος, ὅστις ὡς κεραυνὸς πίπτων εἰς σωρὸν ξηρῶν χόρτων καὶ ἀνάπτων πῦρ ἤναψε τὴν φαινομενικὴν γαλήνην τοῦ νέου ἀνδρός. Εἷς καὶ μόνος λόγος ἦτο, ἓν ὄνομα, εἰς τοῦ ὁποίου τὸν ἦχον ἐσείσθη ὁλόκληρος ὑπὸ ἐσωτερικοῦ κλονισμοῦ

Τὸ ἠξεύρω, προσέθεσεν ἐπισήμως ὁ γεροντότερος, ἐκ θετικῆς πηγῆς, ὅτι σήμερον θὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὴν κοινότητα.

Καὶ ποῖος σοὶ τὸ εἶπεν, ἠρώτησεν ὁ ἄλλος μὲ ἔκφρασιν θαυμασμοῦ, τὴν ὁποίαν προξενεῖ ἀπροσδόκητος εἴδησις;

Εἶνε βέβαιον· ὁ Χαζὰν μοὶ τὸ εἶπεν ἐμπιστευτικῶς, ἀπήντησεν ὁ Φαρισαῖος. Ζητεῖται συχνάκις ἡ γνώμη μου,ὅταν πρόκειται περὶ ὑποθέσεων τῆς συναγωγῆς. Ὁ λόγος μου ἔχει τι τὸ ἀξιόχρεων. Μ' ἐρώτησαν ἂν ἀναλαμβάνω νὰ συστήσω τὸν νέον Ραββί.

Καὶ ἡ ἀπάντησις σου, εἶπεν ὁ ἄλλος μὲ μειδίαμα ὑπεκφεύγον. Ἔκαμα ὅ,τι μοὶ ἦτο δυνατὸν πρὸς τὸ συμφέρον του. Εἶπα ὅτι εἶνε καλὸς ἄνθρωπος, καὶ ὅτι ἀξίζει τὸν κόπον ν' ἀκουσθῇ. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διδασκαλίαν του δὲν εἶμαι πολὺ βέβαιος· φαίνεται πολὺ ἐλευθερόφρων Λέγουν μάλιστα ὅτι δὲν τηρεῖ μετ' ἀκριβείας τὰ τοῦ νόμου. ἠμπορεῖ ἀργότερα νὰ γείνῃ καὶ ἐπικίνδυνος. Ἀλλ' ἐγὼ ὡς ἐλευθέριος, διότι πράγματι εἶμαι τοιοῦτος, εἶπα : Δότε εἰς αὐτὸν τὴν εὐκαιρίαν ! Ἀφήσατέ τον νὰ ὁμιλήσῃ.

Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, αὐτὸς περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλεῖς, εἶνε ὁ ἀγωνιῶν πρὸς ὄφελος σου, εἶπεν ὁ ἄλλος μὲ σοβαρότητα.

Ἀναμφιβόλως ἀπήντησεν ὁ Μαλαχίας παρατηρῶν μὲ βλέμμα ὕποπτον τὸ πρόσωπον τοῦ νέου, παρὰ τοῦ ὁποίου δὲν ἠδύνατο νὰ μαντεύσῃ οὐδέν· καθὼ οἰηματίας ἠρεσκέτο νὰ γνωμοδοτῇ, χωρὶς νὰ ἠξεύρῃ περὶ τίνος πρόκειται.

Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἡ συναγωγὴ ἦτο πλέον τόπος ἀναψυχῆς. Ὅ,τι ἦσαν διὰ τοὺς Ρωμαίους αἱ παραστάσεις, ἦτο διὰ τοὺς Ἰουδαίους τὸ πρὸς λατρείαν τοῦ Θεοῦ μέρος. Εἰς τόπος συνεντεύξεως· μία εὐκαιρία πρὸς συλλογὴν εἰδήσεων καὶ κρίσεων.

Τὸ Ἰουδαϊκὸν γένος ἀνέκαθεν οἰκονόμον,μέχρι γλίσχρου φειδωλίας, κατεγίνετο τότε εἰς τὴν βιομηχανίαν τῆς ἐποχῆς· καὶ τὸ πατρικὸν ἐπάγγελμα ἦτο κληρονομικόν· μετέβαινεν ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν. Ἑκάστη συντεχνία δὲ εἶχε καὶ τὴν συναγωγήν της Ἡ συναγωγή, περὶ τῆς ὁποίας ὁ λόγος, ἦτο ἡ τῶν τεκτόνων. Ἕκαστον φῦλον εἶχεν ἰδιαίτερον εἰς αὐτὰς μέρος. Τὸ διὰ τὰς γυναῖκας προσδιωρισμένον ἐχωρίζετο ὑπὸ τοίχου ἢ διὰ κιγκλίδων, μολαταῦτα τὸ χώρισμα τοῦτο ἦτο χαμηλότερον φυσικοῦ μεγέθους, ὥστε ἔβλεπέ τις ἄνευ κόπου τὸ μέρος ὅπου ἐστέκοντο οἱ ἄνδρες. Εἰς τὸ ἀνώτατον μέρος τῆς στοᾶς εὑρίσκετο ἡ ἐν εἴδει τῆς κιβωτοῦ θήκη, ὅπου ἐφυλάσσοντο αἱ δύο πλάκες τοῦ νόμου, καὶ ὅπου ὅλων τὰ βλέμματα ἐστρέφοντο ἐν καιρῷ προσευχῆς. Εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἡ ἐξέδρα, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀνήρχετο ὁ ῥήτωρ τῆς ἡμέρας, καὶ ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀνῆλθεν εἰς φαιόθριξ ὁμιλητής, ὄχι ὁ νέος Ραββί, ὡς ἔλεγεν ὁ Μαλαχίας. Ὁ γέρων κῆρυξ εἶχε λάβει τὴν θέσιν του, διότι εἶχον συναχθῆ ἀρκετοί. Κατὰ τὸν Ἑβραϊκὸν νόμον, ἅμα ἦσαν δέκα ἄνδρες παρόντες ἐθεωρεῖτο ἀπαρτία δι' ὁποιανδήποτε συνάθροισιν. Οὕτως εἰς τὴν συναγωγὴν μετὰ τὴν ἐμφάνισιν δέκα ἀνδρῶν ἀνεγινώσκετο ὁ νόμος καὶ ἡ λοιπὴ πρὸς τὸν Θεὸν λατρεία ἐξηκολούθει κατὰ τὴν θρησκευτικὴν αὐτῶν διάταξιν.

Ἡ Μάρθα.

Πρώτη τῶν γυναικῶν μετὰ τὸ πέρας τῆς προσευχῆς ἐσηκώθη ἡ Μάρθα.

«Ἡ θέσις μου εἶνε εἰς τὸ σπίτι» ἠκούσθη νὰ λέγῃ. καὶ ἐκίνησεν ἀμέσως· τὴν ἠκολούθησεν ἡ ἀδελφή της σιωπῶσα. Μία τῶν χαρίτων τῆς ἀδελφῆς της ἦτο ἡ ὀλιγολογία. Ἡ Μάρθα ἦτο χήρα. Ὁ βίος της δὲν εἶχε διαρρεύσει ἄνευ σπουδαίων θλίψεων·ἐν τούτοις οὔτε πολὺ τὴν ἀπησχόλησαν, οὔτε συνετέλεσαν αὐταὶ εἰς τὸ νὰ τῆς ἐξυψώσουν τὸ πνεῦμα· ἔμενε πάντοτε περιωρισμένη εἰς τὰ οἰκιακά της καθήκοντα. Νεωτάτην,παιδίον εἰσέτι τὴν ἐνύμφευσαν· πρὶν αἰσθανθῇ τὴν χαρὰν τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἔφερεν εὐθύνην οἰκοδεσποίνης. Ἐπέτυχεν ὅμως καλὸν καὶ εὐκατάστατον σύζυγον Ἦτο περιζήλευτος, θαυμαζομένη, ἀλλ' ἡ εὐτυχία της δὲν διήρκεσε πολύ· τὴν ἔπληξε συμφορὰ μεγάλη, ἡ μᾶλλον ἐπίφοβος τῆς Ἀνατολῆς· ὁ σύζυγός της ἠσθένησεν ἀπὸ λέπραν.

Κατὰ τὸν νόμον ἔπρεπε ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς οἰκογενείας του. Ἀπεμακρύνθη καὶ ἐδέησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ διὰ τοὺς λεπροὺς ἔξω τῆς πόλης τῆς Ἱερουσαλὴμ εὑρισκόμενον κατάστημα, ὅπου καὶ ἀπέθανε μετ' ὀλίγον καιρὸν ὁ πλούσιος καὶ ἐπιφανὴς Σίμων.

Κατὰ τὸν νόμον καὶ πάλιν ἑκάστη οἰκογένεια ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἀρχηγὸν ἕνα ἄνδρα· ὥστε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου της ὁ ἀδελφός της Λάζαρος ἔλαβε τὴν θέσιν ταύτην· παραλαβὼν τὴν ἀδελφήν του Μαρίαν μετῴκησεν εἰς τὸν οἶκον τῆς Μάρθας ἀμέσως, καὶ ἐξωραΐσας τὸ ἴδιόν του κτῆμα εἰς Βηθανίαν ἀπεσύρθη μετ' αὐτῶν ἐκεῖ, ὅπου ἔζων οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ βίον ἥσυχον καὶ ἀτάραχον, μακρὰν τῆς τύρβης τοῦ θορυβώδους κόσμου.

Ὁ Λάζαρος περιεκοσμεῖτο ὑπὸ πολλῶν ἀρετῶν· ἔχαιρε φήμην καὶ ὑπόληψιν ὄχι μόνον εἰς τοὺς περὶ αὐτόν, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλην τὴν χώραν. Ἡ Μάρθα ἦτο ἀποκλειστικῶς γυνὴ τοῦ οἴκου· ἀλλ' ὁ χαρακτὴρ τῆς Μαρίας καὶ αἱ ἰδέαι της συνεφώνουν πολὺ μὲ τὰς τοῦ ἀδελφοῦ. ἔζων μολαταῦτα καὶ οἱ τρεῖς μαζί, κοινὴ γνώμη καὶ ἀποφάσει, καὶ ὁ οἶκός των ἐδίδετο ὡς παράδειγμα εἰς τὸ προάστειον.]

Ὁ Λάζαρος ἀνῆκεν εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν Φαρισαίων καὶ εἶχε μεγάλην ἐπιρροήν· ἀλλ' ἦτο εὐσυνείδητος, σεβαστὸς εἰς ὅλους, καὶ ἐντυτῷ προσδευτικός. Πολλὰ παράλογα καὶ στρεβλὰ διεφιλονίκει, καὶ διὰ τοῦτο ἐθεωρεῖτο ὡς νεωτεριστὴς εἰς τὴν κοινωνικήν του τάξιν.

Κατὰ μετάφρασιν **Μαρία Πινέλλη**

ἀνθάκι του. Αὐτὸ δὲν ἐπέδειξε μέγεθος πετάλων πρὸς τὸν γονιμοποιὸν εὐεργέτην ἥλιον, δὲν ἐδανείσθη ἀπὸ τὰ ζωηρὰ πομπώδη τῆς Ἴριδος χρώματα· ἐξέλεξε τὸ λευκόν, τὸ χρῶμα τοῦ φωτὸς τῆς πρωΐας, τῶν ἄστρων, τῶν λευκῶν νεφελῶν, τοῦ θαλασσίου ἀφροῦ, τῆς χιόνος, τοῦ γάλακτος, τὸ σύμβολον τῆς ἁγνότητος, τῆς πίστεως, τῆς εἰλικρινείας· Τὸ πράσινον τοῦ φυλλώματός του ἀνήκει εἰς τὸν γλυκύτερον τοῦ χρώματος τούτου τόνον· τὸ σχῆμα τοῦ φύλλου του κομψόν, ὡς καὶ ὅλος ἐν γένει ὁ θάμνος, ὁ λαμβάνων ὑψούμενος κωνοειδὲς ἢ στρογγύλον σχῆμα, ἄνευ οὐδεμιᾶς πρὸς τοῦτο ἰδιαιτέρας περιποιήσεως, ἀποτελῶν αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ἀνθοδέσμην, ὡς καὶ εἷς ἕκαστος τῶν κλαδίσκων του.

Εἰς ἀγαθὴν καὶ εὐσεβεστάτην αὐτοκράτειραν Ἑλένην, εἰς ἣν ἀπεκαλύφθη κατ' ὄναρ ἡ βουλὴ τοῦ Θεοῦ, ἡ μεγάλη ἀποστολή της, τοῦ νὰ ζητήσῃ ὑπὸ τὴν γῆν καὶ φέρῃ εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου τὸν Σταυρὸν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, δὲν ὑπεδείχθη εἰς αὐτὴν μόνον ὁ τόπος καθ' ὕπνον, ἀλλὰ καὶ τὸ φυτὸν τοῦτο· ὡς σημεῖον αὐτὸ ἤθελεν ἴδῃ φυτρωμένον ἐπὶ τοῦ Τάφου. Καὶ τῳόντι ὁ χαρίεις Βασιλικὸς ἀνάδίδει τὸ φύλλωμά του σταυροειδῶς πάντοτε.

Ἐκίνησεν ἀμέσως ἀπὸ τὴν πρωτεύουσαν τοῦ κόσμου τῶν τότε χρόνων διὰ τὴν Ἱερουσαλήμ, ἔχουσα τὴν πεποίθησιν, τὴν πίστιν ἀκράδαντον περὶ τῆς ἐπιτυχίας της. Ἐν προσευχῇ καὶ κατανύξει διήνυσε τὴν δύσκολον μακρὰν πορείαν, ὑπὸ τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας τοῦ καιροῦ ἐκείνου. Φθάσασα εἰς τὴν Ἁγίαν πόλιν, ὁδηγοῦσα αὐτὴ τοὺς ὁδηγοὺς καὶ ἀκολούθους της, ἅμα ἦλθον εἰς τὸ μέρος, τὸ ὁποῖον τῇ εἶχε γνωρισθῇ, ἅμα εἶδε τὸν Βασιλικόν, ὡς τὸν εἶχεν ὠνειρευθῇ, ἀνελύθη εἰς δάκρυα καὶ εἶπε: Ἐφθάσαμεν. Ἐδῶ σκάψατε: Βλέπω τὸ φυτόν, ὀσφραίνομαι τὴν εὐωδίαν του.

Λαβοῦσα εἰς τὰς χεῖράς της τὸ βαστάσαν τὸν Ὕψιστον ξύλον, παρέδωκε τοῦτο πρὸς τὸν πατριάρχην Μακάριον, ὅστις ὕψωσεν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος τῇ 14 Σεπτεμβρίου εἰς θέαν τῶν χριστιανῶν, θεσπίσας καὶ τὴν ἑορτήν, διατάξας δὲ καὶ τὴν διανομὴν τοῦ Βασιλικοῦ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν.

Ὁ εὐώδης λοιπὸν Βασιλικὸς δὲν συγκαταριθμεῖται μεταξὺ τῶν φυτῶν τῶν μεταφυτευθέντων ἐκ τῆς ἠπείρου, ὅπου ἀνατέλλει ὁ κυρίαρχος τοῦ φωτός, ἐκ τῆς γῆς τῶν ἱερῶν ρευμάτων, εἰς τὰ ξένα· δὲν παραδέχεται τοῦτο ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, δὲν ἐγκλιματίζεται. Ὅσον καὶ ἂν ληφθῶσι προφυλακτικὰ μέτρα καὶ κανόνες ἀνθοκομίας ὑπ' ὄψιν, δὲν εὐδοκιμεῖ. Οὔτε τὸ κομψόν του σχῆμα ἔχει, οὔτε τὸ πλούσιον φύλλωμα.

Ἅμα ὡς φυτρώσῃ καὶ ἀρχίσουν νὰ σχηματίζωνται μερικὰ φυλλάκια, φαίνονται συνάμα καὶ κάλυκες τοῦ μικροῦ του ἄνθους μετ' αὐτῶν, καὶ τότε ἀντὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ ὁ πλουτισμὸς τοῦ φυλλώματός του, μηκύνεται ὁ μίσχος του, πτωχός, γυμνός, ἐξαπλούμενος ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς ἡ κιχώρη εἰς τὸν ἀγρόν, ὄχι ὑψούμενος εἰς ἀπόστασιν δύο—τριῶν ἑκατοστομέτρων φύονται πάλιν μερικὰ φύλλα, ὀκτὼ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, σταυροειδῶς ὅμως πάντοτε. Ἐν ἑνὶ λόγῳ ἀγνώριστος, ἄχαρις. Τὸ χείριστον δὲ πάντων δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἀπολύτως εὐωδίαν· οὔτε ἰδέαν κἂν τοῦ ἀρώματός του· ὅπως καὶ ἡ συνήθης χλόη τῶν κήπων.

Πολλοὶ ἀνθοκόμοι τῆς Δύσεως ἀπεπειράθησαν τὴν μεταφοράν του, τὴν εὐδοκίμησίν του· οὐδενὸς αἱ προσπάθειαι ἐστέφθησαν ὑπὸ ἐπιτυχίας. Μεταξὺ τῶν πολλῶν τούτων φιλανθῶν εἶμαι καὶ ἐγώ. Ὅπως καὶ ἂν περιγράψω τὴν λύπην μου διὰ τοὺς Βασιλικούς μου δὲν ἀποζημιοῦμαι.

Καὶ τὸ φυτὸν αὐτὸ φωνάζει, ὅτι ἡ εὐωδία τοῦ μαύρου ξύλου ἐξ Ἀνατολῶν ἐξεχύθη ἐπὶ τῶν τεσσάρων τοῦ κόσμου σημείων· πιστὸν εἰς τὴν καταγωγήν του, ὡς τὸ σχῆμα τὸ ὁποῖον λαμβάνει φυόμενον φυλάττει καὶ τὸ ἄρωμά του διὰ τοὺς τόπους, ὅπου τὸ χρυσοῦν τοῦ ἡλίου φῶς φωτίζει ἀπλέτως πάντοτε, ὅπου δὲν περιβάλλεται ὁ ὁρίζων ὑπὸ πυκνῆς ὁμίχλης ἐπὶ μῆνας ὁλοκλήρους.

Μόναχον **Μαρία Πινέλλη**

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κὰν Μ. Σ. Ναύπλιον. Ἐπιστολή σας μετὰ χρημάτων ἐλήφθη. Μυρίας εὐχαριστίας δι' εὐγενῆ φροντίδα. Κον Δ. Μ. Τούλτσαν. Σᾶς εὐγνωμονῶ. Ἐλήφθησαν. Γράφω. Κὰν Θ. Μ. Πάτρας. Δὲν ἠδυνάμην νὰ σᾶς ἀπαντήσω, ἀφοῦ ἀπουσίαζον ἐξ Ἀθηνῶν. Μόλις τώρα διεξέρχομαι τὴν κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου ληφθεῖσαν ἀλληλογραφίαν μου. Τὴν αὐτὴν ἀπάντησιν ἀπευθύνω πρὸς ὅλας τὰς κυρίας, αἱ ὁποῖαι μοὶ ἔγραψαν κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας. Ἡ ἀλληλογραφία μου δὲν μὲ παρακολουθεῖ, ἀλλὰ περιμένει ἐδῶ τὴν ἐπιστροφήν μου. Ὀλίγην ὑπομονὴν λοιπὸν καὶ ὀλίγην ἐπιείκειαν. Κὰν Γ. Μ. Ἀδραμύττιον. Ἐπιστολή σας μετὰ χρημάτων ἐλήφθη. Εὐχαριστίας.—Ἐπιθυμῶ νὰ εἰξεύρω, ποῖαι ἐκ τῶν καθυστερουσῶν συνδρομὰς ἐπλήρωσαν καὶ ἐὰν αἱ μὴ πληρώσωσαι ἐννοοῦν νὰ εἶναι συνδρομήτριαι, διὰ νὰ μὴ στέλλεται ἀδίκως πρὸς αὐτὰς τὸ φύλλον.—Κον Ν. Δ. Ν. Ἐπιστολὴ μετ' ἀντιτίμου συνδρομῶν ἐλήφθη. Δὲν ἐλάβετε ἀπάντησίν μου ἐνωρίτερον, διότι ἀπουσίαζα ἐξ Ἀθηνῶν. Προσεχῶς θὰ σᾶς γράψω, ἀποστέλλουσα καὶ τὰ ζητούμενα. Θερμὴν πάντοτε εὐγνωμοσύνην δι' εὐγενῆ φροντίδα.—Κὰν Σ. Γ. Ρ. Τεργέστην. Συνδρομαί σας ἐλήφθησαν. Εὐχαριστίας. Ζητούμενα φύλλα στέλλονται.—Κὰν Ο. Ν. Α. Ἀργοστόλιον. Θὰ γείνῃ ὅ,τι εἶναι δυνατόν, ἂν καὶ πολλαὶ αἱ ζητοῦσαι τοιαύτας θέσεις.—Δα Ζ. Μ. Ληξούριον Εἶναι πολὺ ἀργὰ πλέον, ὅπως τὸ σχετικὸν ἀποτέλεσμα μᾶς ἐνδιαφέρῃ. Ἕνεκα τῆς ἐξ Ἀθηνῶν ἀπουσίας μου δὲν ἠδυνήθην νὰ ἀνταποκριθῶ ἐνωρίτερα εἰς τὴν ἐπιθυμίαν σας. Χρήματα ἐλήφθησαν. Εὐχαριστῶ.—Κὰν Σ. Τσ. Μεσολόγγιον. Ἡ ἐπιστολή σας μετὰ τῶν χρημάτων εἶχε ληφθῆ κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου. Ἰδοὺ διατὶ δὲν ἐλάβετε ἀπάντησιν. Θερμὰς εὐχαριστίας.—Κον Σπ. Δ. Τεργέστην. Γράφω παρέχουσα σχετικὰς πληροφορίας. Αἱ ληφθεῖσαι κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον ἐπιστολαὶ εἶναι τόσον πολλαί, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀπαντήσω εἰς ὅλας σήμερον.

ΣΥΝΤΑΓΗ

Μελιτζάνες παρμεζάνα. Κάμνετε φέτες τὴς μελιτζάνες καὶ τὰς τηγανίζετε. Ἔπειτα τὰς σβύνετε μὲ ξεῖδι βραστόν, προσθέτουσα καὶ μαϊντανό. Ἰδιαιτέρως ἔχετε ἑτοίμην σάλτσαν ντομάταν ὡς τοῦ βραστοῦ καὶ τριμμένο τυρὶ παρμεζάνα, καὶ χωρὶς ψύχα ψωμί. Βάζετε εἰς καραβάναν μίαν σειρὰν τριμμένον ψωμί, μίαν σειρὰν μελιτζάνες, μίαν σειρὰν τυρὶ καὶ ἀπὸ πάνω σάλτσα, καὶ ἐπαναλαμβάνετε. Ἔπειτα κάμνετε μίαν συνήθη ἄσπρην σάλτσαν ὡς ἑξῆς: βράζετε μὲ μίαν κουταλιὰν βούτυρον μίαν κουταλιὰν γαλλικὴν φαρίναν· ἅμα κοκκινίσῃ προσθέτετε 100 δρ. γάλα καὶ ἀνακατόνετε μέχρις οὗ ἀρχίσῃ νὰ δένῃ. Τότε προσθέτετε καὶ ἕνα κρόκον αὐγοῦ καὶ ἀνακατόνετε καλά. Μὲ τὴν σάλτσαν αὐτὴν σκεπάζετε τὰς μελιτζάνας σας καὶ τὰς στέλλετε εἰς τὸν φοῦρνον. Ὅταν ροδίσουν εἶναι ἕτοιμες.